

авСумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій "УАБС"

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції
(19–20 листопада 2020 року)

Суми
Сумський державний університет
2020

УДК 336.71(477)
П78

Редакційна колегія:

І. О. Школьник, д-р екон. наук, проф.
(головний редактор);
І. В. Бело́ва, д-р екон. наук, доц., проф.;
І. І. Д'яконо́ва, д-р екон. наук, проф.;
І. І. Реку́ненко, д-р екон. наук, проф.;
С. В. Лео́нов, д-р екон. наук, проф.;
О. В. Кузьме́нко, д-р екон. наук, проф.

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 5 від 12 грудня 2020 року)*

П78 **Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України** : збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції : (м. Суми, 19–20 листопада 2020 року) / Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 317 с.

Збірник містить тези доповідей учасників V Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» (м. Суми, 2020 р.).

Розраховане на фахівців фінансової та банківської систем, керівників і спеціалістів підприємств усіх форм власності, науковців і студентів закладів вищої освіти.

УДК 336.71(477)

© ННІ БТ "УАБС" СумДУ, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ ..... Ошибка! Закладка не определена.

АГЕСНКО Д.О. РОЛЬ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ **Ошибка! Закладка не определена.**

АЛЕКСЕЄНКО М.Д. РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ: ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БРИЧКО М.М., ЛІТОВЦЕВА В.Є. СУСПІЛЬНА НЕДОВІРА ЯК ПРИЧИНА І НАСЛІДОК ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ У 2008-2009 РР. . 9

БРИЧКО М.М. ДОВІРА ЯК МЕДІАТОР ТА МОДЕРАТОР ЗВ'ЯЗКУ ФІНАНСОВОГО ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

Закладка не определена.

ТКАЧЕНКО Д.О. МОРАЛЬНИЙ РИЗИК В СИСТЕМІ СТРАХУВАННЯ ВКЛАДІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕЙНЕКА О.В., ГАПОНЬКО О.Ю., МОСКАЛЕНКО А.О. ІЄРАРХІЧНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЬНИМ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ БАНКУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БІЛИК Ю.Л., САВЧЕНКО Т.Г. ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В БАНКАХ УКРАЇНИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

Закладка не определена.

Д'ЯКОНОВА І.І., СІНЯГОВСЬКИЙ Ю.В. ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ. **Ошибка! Закладка не определена.**

Закладка не определена.

ВИСОЦЬКА Я.В., БЕЛОВА І.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ЗНИЖЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ. **Ошибка! Закладка не определена.**

НІКОЛЕНКО Ю.В., КРИВИЧ Я.М. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПРИБУТОК БАНКУ» **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕХТЯР Н.А., МЕЗИНКО В.А. СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ **Ошибка! Закладка не определена.**

КРУХМАЛЬ О.В., КРИКЛІЙ О.А. ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ КРЕДИТІВ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ **Ошибка! Закладка не определена.**

КРИКЛІЙ О.А., МОСКАЛЕНКО А.О. ВПЛИВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ **Ошибка! Закладка не определена.**

МОРДАНЬ Є.Ю., ДАВИДЕНКО Ю.С. СУТНІСТЬ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ У АСПЕКТІ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ **Ошибка! Закладка не определена.**

ЧАЛИК М.О., БЕЛОВА І.В. АНАЛІЗ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПІГУЛЬ Н.Т., КІЧОВА В.В. ПРОБЛЕМНІ КРЕДИТИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕГУЛЮВАННЯ **Ошибка! Закладка не определена.**

НАЛБАТ Ю.Є., АЗАРЕНКО Г.М. МЕТОДИКИ РЕЙТИНГОВОЇ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПАВЛЕНКО Л.О., ШАЛДА А.А. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ КРЕДИТНИЙ РИЗИК БАНКУ СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕКЦІЯ 2. «ЗЕЛЕНІ» ФІНАНСИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

МАРЕХА І.С., МАКАРЕНКО Т.Ю. СВІТОВІ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНИХ ПОДАТКІВ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЛІТВІНЕНКО А.В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГЕНЕРАЦІЇ ЕНЕРГІЇ З ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕКЦІЯ 3. КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ. .... **Ошибка! Закладка не определена.**

БАЛАЦЬКИЙ Є.О., НІКІТЧЕНКО Є.О. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БОРОНОС В.Г., КОНДРАТЕНКО С.Д., ДЕМИДЕНКО К.Р. ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ РІВНЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У ПЕРІОДИ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕХТЯР Н.А., ДЕРИЗЕМЛЯ К.В. ОСОБЛИВІСТЬ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА **Ошибка! Закладка не определена.**

БОРОНОС В.Г., ПРОСТАКОВ А.В., БИСТРОВА Г.В. ПРОЦЕС ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ЙОГО ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЖУРАВКА О.С., МИХАЛЬОВА А.С. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ РИНКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЖУРАВКА О.С., ФЕДОРЧЕНКО В.Г. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ СХЕМ ТІНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ НА РИНКУ СТРАХУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ОНІЩЕНКО М.Л., ДУТЧЕНКО О.О. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ КОНТРОЛІНГУ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

МОРДАНЬ Є.Ю., ДЕМІДОВА О.А. СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ
ОБОРОТНИХ АКТИВІВ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЗАЙЦЕВ О.В., НІКІТІН Д.В. КОНЦЕПЦІЯ НОВОГО ОПЕРАТИВНОГО
МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ
..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПІГУЛЬ Н.Г., КОНАШКОВА А.О. СУТНІСТЬ ТА ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ
ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА **Ошибка! Закладка не
определена.**

ПІГУЛЬ Н.Г., КУЗНЕЦОВА Є.А. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА .. **Ошибка!
Закладка не определена.**

**СЕКЦІЯ 4. МІЖНАРОДНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У
ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ. СВІТОВА ФІНАНСОВА АРХІТЕКТУРА:
ВЕКТОРИ ЗМІН.....** **Ошибка! Закладка не определена.**

BURNAKOVA V., TROIAN M. STOCK MARKET OF UKRAINE: PROBLEMS
AND PROSPECTS FOR FUTURE DEVELOPMENT **Ошибка! Закладка не
определена.**

БОРОНОС В.Г., ВІДМЕНКО Ю.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ
..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЗАЙЦЕВ О.В., МАРТИМ'ЯНОВ А.С. ТОРГІВЕЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ З ЗОЛОТОМ
..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕМЕНОГ А.Ю., КОБИЛЕЦЬ М.О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ
СТРУКТУРИ КРИПТОВАЛЮТНОГО РИНКУ **Ошибка! Закладка не
определена.**

PEREDERII T., TROIAN M. REGULATION INTERNATIONAL FINANCIAL
MARKETS IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION **Ошибка! Закладка
не определена.**

КУБАХ Т.Г. МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ:
ОЦІНКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

**СЕКЦІЯ 5. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН** **Ошибка! Закладка не
определена.**

САМУСЕВИЧ Я.В., ВОРОНЦОВА А.С., КРАВЧУК Я.В. ДОСЛІДЖЕННЯ
ЗАРУБІЖНИХ ПРАКТИК ЩОДО СПРАВЛЯННЯ РЕСУРСНИХ ПОДАТКІВ
І ЗБОРІВ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СОЛОДУХА М. АКТУАЛЬНІ ТРЕНДИ У СКЛАДАННІ НЕФІНАНСОВИХ
ЗВІТІВ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНИМИ КОМПАНІЯМИ ..... **Ошибка!
Закладка не определена.**

МАКАРЕНКО І.О., СМОЛЕННІКОВ Д.О., КРАВЧЕНКО Д.О.
СКОРИНГОВА СИСТЕМА ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗВІТІВ ПРО
УПРАВЛІННЯ БАНКІВ УКРАЇНИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

КОБИЛЯЦЬКА Л., МАКАРЕНКО І.О. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВНЕСЕННЯ ЗМІН В ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ ПІДПРИЄМСТВА **Ошибка! Закладка не определена.**

МАРТИНЕНКО М.С., САВЧЕНКО Т.Г. ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОЗОРОГО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕКЦІЯ 6. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕХТЯР Н.А., АЗІМОВ К.Р. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БОНДАРЕНКО Є.К., СТЕЛЬМАХ В.С. ПОНЯТТЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ В УКРАЇНІ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ТРИПОЛЬСЬКА Т.Г. ДОДАТКОВЕ ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

КУБАТКО О.В., ДІДЕНКО І.В., ВАСИЛЬЄВА Т.А., ГРИГОРЕНКО О.В. РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ВПЛИВУ COVID-19 НА ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ: ДОСВІД УКРАЇНИ. **Ошибка! Закладка не определена.**

ДІДЕНКО І.В. ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ZHUKOVA T., OTROSCHENKO L.S., LYSENKO D. DECENTRALIZATION IN SUMY: ANALYSIS OF THE BUDGETS OF THE UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ШКОЛЬНИК І.О., ЧЕРКАЙ О.О. ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ КОНТРОЛЕРІВ ПУБЛІЧНИХ РАХУНКІВ В США ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЛЮТА О.В., ГУЧКО І.Р. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ: ЇХ СУТНІСТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

RYABUSHKA L., YUSIUK A. THE IMPACT OF FISCAL RISKS ON PUBLIC DEBT AND MACROECONOMIC INDICATORS **Ошибка! Закладка не определена.**

КОНОНЕНКО С.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ» . **Ошибка! Закладка не определена.**

ТЮТЮНИК І.В., ЗОЛВЕР А.О., ЛЮЛЬОВ О.В., ВИСОЧИНА А.В., КВІЛІНСЬКИЙ О.С. СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ТІНЬОВОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЛОБОДІНА З.М. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕХТЯР Н.А., ПАСЬКО К.Є. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ДЕХТЯР Н.А., ДЕЙНЕКА О.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ЖУРАВКА О.С., БОСАК І.Л. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ, ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ФОНДУ БОРОТЬБИ З COVID-19..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ФЕДЧЕНКО К.А. ЕКОНОМІЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ КРАЇНИ: БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ ТА ТРЕНДОВИЙ АНАЛІЗ**Ошибка! Закладка не определена.**

РЯБУШКА А.Б., КУЛІШ О.В. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПЛАНУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕКЦІЯ 7. СУЧАСНІ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІЙ СИСТЕМІ

..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ГРИЦЕНКО К.Т. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ БАНКУ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

DUN V., MYNENKO S. WAYS TO USE MACHINE LEARNING METHODS FOR CREDIT SCORING..... **Ошибка! Закладка не определена.**

КУРОВСЬКА Ю.В., МИНЕНКО С.В. РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ СПОСОБІВ РОЗРАХУНКУ ТА ДОПОМІЖНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СМІЯНОВ В.А., ЛЮЛЬОВ О.В., КАЦА М.О. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ФІНАНСОВІ ОЧІКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА**Ошибка! Закладка не определена.**

БРАТУШКА С.М., ЯЦЕНКО В.В. РЕГРЕСІЙНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА БАНКУ**Ошибка! Закладка не определена.**

PIVEN V., MYNENKO S. CRM-SYSTEMS IN BANKING: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПАХНЕНКО О.М. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СИСТЕМОЇ ДИНАМІКИ У ФІНАНСОВІЙ ПОЛІТИЦІ ДЕРЖАВИ. **Ошибка! Закладка не определена.**

ПЕТРЕНКО К.Ю., МИНЕНКО С.В. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ**Ошибка! Закладка не определена.**

OSTROVSKYI O., KOIBICHUK V., KHODTSEVA A. BUSINESS PROCESSES MODELLING FOR INFORMATION PRODUCT SALES**Ошибка! Закладка не определена.**

ОЛІЙНИК В.М., БРАТУШКА С.М. КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СПОЖИВАЧА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ШРАМКО Е.В., МИНЕНКО С.В., БОЙКО А.О. REGTECH У СУЧАСНОМУ БАНКІНГУ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ **Ошибка! Закладка не определена.**

РОЖКОВА М.С., КОЙБІЧУК В.В. СТРАТЕГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ **Ошибка! Закладка не определена.**

ЛЄОНОВ С.В., ВАСИЛЬЄВА Т.А., КУЗЬМЕНКО О.В., КУШНЕРЬОВ О.С., СКРИНЬКА Л.О. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ДОХОДІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СКРИНЬКА Л.О., ГАРБАР Я.С., КУЗЬМЕНКО О.В. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРОТИДІЇ КІБЕРШАХРАЙСТВАМ ТА ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ДОХОДІВ НА ОСНОВІ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ВИЖИВАННЯ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

РАДЬКО В.В. ОЦІНКА ІНТЕГРАЛЬНОГО ІНДЕКСУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ **Ошибка! Закладка не определена.**

ЛЕБЕДЄВА Ю.В., ДІДЕНКО І.В. BUILDING A DFD DIAGRAM FOR THE SHIPPING AND SUPPLY DEPARTMENT (PRODUCTION AND TESTING) ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕКЦІЯ 8. ФІНАНСОВИЙ РИНОК В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

БОНДАРЕНКО Є.К., ПЕТРЕНКО Ю.О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ АВТОСТРАХУВАННЯ **Ошибка! Закладка не определена.**

БУХТІАРОВА А.Г., КОНАШКОВА А.О. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ОСНОВИ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЯ СХЕМ НЕЛЕГАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ **Ошибка! Закладка не определена.**

ВЯЛКОВА В.В., ТРОЯН М.Ю. ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ **Ошибка! Закладка не определена.**

ALEKSEYENKO L., TULAI O., KOSOVYCH O. PRUDENTIAL REGULATION OF INSURANCE ACTIVITIES IN UKRAINE ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

LYSENKO O., TROIAN M. DEVELOPMENT AND ORGANIZATION OF DERIVATIVES FUNCTIONING IN THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE..... **Ошибка! Закладка не определена.**

РЕКУНЕНКО І.І., МАЛИШЕВСЬКА О.О. ВПЛИВ FINTECH НА ДАЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ.. **Ошибка! Закладка не определена.**

ДУНАЄВ М.С., ЗАХАРКІН О.О., ОТРОЩЕНКО Л.С. ANALYSIS OF THE UKRAINIAN DERIVATIVES MARKET STATE **Ошибка! Закладка не определена.**

ПЛАСТУН О.Л. ЕВОЛЮЦІЯ ЦІНОВИХ ЕФЕКТІВ ПІСЛЯ АНОМАЛЬНИХ ОДНОДЕННИХ ЦІНОВИХ КОЛИВАНЬ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ США ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

YEREMENKO O., TROIAN M. THE RELATIONSHIP BETWEEN THE GROWTH OF THE ECONOMIC FIELD AND THE DEVELOPMENT OF STOCK MARKETS ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

ПОХИЛЬКО С.В., ЄРЕМЕНКО А.О. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК МАЙДАНЧИК ДЛЯ СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЕКТІВ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СЕМЕНОГ А.Ю., СУХОМЛИН А.А. СУЧАСНИЙ СТАН ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

КУБАХ Т.Г., БОГОМАЗ М.О. СУТНІСТЬ ЦИФРОВОЇ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ, МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ..... **Ошибка! Закладка не определена.**

СУСПІЛЬНА НЕДОВІРА ЯК ПРИЧИНА І НАСЛІДОК ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ У 2008-2009 РР.

Однією з ключових умов подолання макроекономічних дисбалансів є сприяння фінансовій стабільності, задля ефективної роботи економічних суб'єктів. Суспільна довіра відіграє надзвичайно важливу роль у взаємодії економічних суб'єктів, оскільки її зниження може привести до зменшення обсягів кредитів і депозитів банківських та інших фінансових установ, що, у свою чергу, може призвести до різкого падіння їхньої ліквідності. Такі негативні тенденції зумовлюють неможливість подальшої трансформації фінансових ресурсів у капітал національної економіки і, як наслідок, спричиняють зниження виробничої та інвестиційної активності реального сектору економіки. Такі явища породжують кардинальну зміну суспільної довіри на недовіру, що змінює якість економічної системи загалом.

Поняття суспільної недовіри, змістовне трактування якого є повністю, або ж частково, протилежним поняттю суспільної довіри, набуло свого поширення в умовах глобалізації суспільства, ризиків та фінансових криз. Вчені часто пов'язують суспільну довіру та недовіру, оскільки остання найчастіше є складовою процесу довіри [1, с. 61–74]. Середовище суспільної недовіри є чинником, що призупиняє процес розвитку та реформування, але одночасно є оцінкою суспільства діяльності держави та державних інституцій. Таким чином, суспільна недовіра є одним з показників фінансової нестабільності та кризового періоду в країні.

Більшість вчених, що вивчали причини виникнення суспільної недовіри, вважають перетворення суспільної довіри на недовіру природнім явищем у

процесі розвитку та інтеграції суспільства. Дослідники С. Макеєв та Н. Костенко наголошують, що суспільна недовіра найчастіше виникає саме в умовах кризи [2]. Соціолог Є. Головаха зазначав, що раніше науковці активно досліджували питання глобалізації, але в умовах сьогочасного кризового суспільства, в центрі уваги постає проблема суспільної довіри у цілому, та недовіри зокрема [3, с. 7–13].

Досягнення фінансової стабільності держави є досить тривалим та історичним процесом, оскільки спираються на неформалізовані інститути та цінності. Формування суспільної довіри потребує значних зусиль та, найголовніше, часу. Як зазначають вітчизняні та зарубіжні науковці, важливим, при формуванні суспільної довіри, є вплив зовнішніх (світові фінансові кризи, пандемії, катастрофи) та внутрішніх (дії держави та державних інституцій у кризові періоди) факторів [4]. Історично склалося, що зазначені фактори, поряд з іншими за роки незалежності, не тільки не сприяли формуванню належного рівня суспільної довіри в Україні, а навпаки, зумовили консервацію недовіри.

Досягнення фінансової стабільності та високого рівня суспільної довіри було майже неможливим, починаючи з проголошення незалежності України. Так суспільство перебувало в кризовому стані, оскільки вже спиралося на невдалий досвід втрати коштів через розпад СРСР та закриття «Сбербанку СРСР». Встановлення державності, відсутність певний час національної валюти, надзвичайно високий рівень інфляції сформували простір суспільної недовіри [5]. В період до 2008 року відбувалося нарощення фінансових активів, значними темпами здійснювався розвиток банківської системи, населення та економічні суб'єкти почали довіряти свої заощадження фінансовим установам, надзвичайної популярності набули також «миттєві» кредити. Центральний банк України як головний регулятор, виявився нездатним ідентифікувати, а, відповідно, мінімізувати ризики можливого настання кризи. Саме тому, враховуючи поведінковий ефект несподіванки, неадекватність рішень Національного банку в умовах розгортання кризового сценарію, спричинило стрес та паніку суспільства. Відповідно, фінансова криза 2008-2009 років

перетворила зароджений напередодні рівень суспільної довіри на категоричну та сталу недовіру, як до Національного банку України, так і до фінансової системи в цілому.

Ліквідність банківської системи значно знизилася, через неповернені кредити. Як результат, «тромб» неплатежів був більший ніж очіувалося, оскільки банки не охоче відображали негативну статистику у своїх балансах. Відповідно, несвоєчасно виплачувались відсотки вкладникам та виникли проблеми з поверненням строкових вкладів. В цей період у багатьох банках було введено тимчасову адміністрацію НБУ, а кошти населення, які вони повинні були отримати через Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, не були отримані в строк та в повному обсязі через обмеженість фінансових ресурсів даного фонду.

Обмеження доступу клієнтів до своїх грошових ресурсів та ризик їх неповернення призвело до панічного відтоку коштів, у тому числі з банків з достатньою ліквідністю. Мало місце панічне скуповування валюти та обвал обмінного курсу, як результат обмеженості регулятора у ліквідних запасах валютних резервів. З метою досягнення фінансової стабільності в країні, НБУ розпочав відновлення ліквідності банківської системи за рахунок рефінансування проблемних банків. Але регуляторні інтервенції НБУ не мали значного успіху, оскільки рівень недовіри всередині банківської системи сягав катастрофічних розмірів. Втрата довіри з боку іноземних інвесторів, економічних агентів та найважливішого інвестора – населення, укорінила простір суспільної недовіри, в умовах якої майже неможливо забезпечити фінансову стабільність.

Список використаних джерел:

1. Вершинин С.Е. Социальное недоверие: парадигмы анализа, источники, функции (к постановке проблемы). *Научный ежегодник Института философии и права Уральского отделения Российской академии наук.* № 7. Екатеринбург. 2007. С. 61–74.

2. Супрунець Т.А. Особливості формування та функціонування довіри та недовіри: мисленевий аспект. *Український соціум*. 2015. №3 (54). С. 48–55.
3. Головаха Є. Костенко Н. Макеєв С. Введення: довіра в суспільстві і суспільство без довіри. *Інститут соціології НАН України*. 2014. С. 7–13.
4. Гриценко А.А. Інститут довіри в координатах економічного простору-часу. *НАН України, Інститут економіки та прогнозування*. 2012. 212 с.
5. Бричко М.М. Еволюція суспільної довіри в контексті розитку банківської системи України. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 4. С. 199–207.

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**V Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції
(19–20 листопада 2020 року)**

Відповідальний за випуск І. О. Школьник
Комп'ютерне верстання Д.О. Биченко

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 19,53. Обл.-вид. арк. 25,81. Тираж 100 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.